

Sygn. akt I PZ 19/19

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa D.A.
przeciwko Młodzieżowemu Ośrodkowi Wychowawczemu w J.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 29 lipca 2020 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w B.
z dnia 12 września 2019 r., sygn. akt VI Pa [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z 7 lutego 2019 r., VI Pa [...], oddalił apelację powoda D.A. od wyroku Sądu Rejonowego w B. z 8 listopada 2018 r., V P [...] (k. 260).

Pismem z 14 lutego 2019 r. powód (osobiście) złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego i doręczenie mu odpisu wyroku z uzasadnieniem na jego adres (k. 264).

Sąd Okręgowy doręczył odpis wyroku z 7 lutego 2019 r. z uzasadnieniem na adres pełnomocnika powoda adw. T.K. (k. 283, k. 284). Pełnomocnik pokwitował odbiór pisma sądowego 13 marca 2019 r. Odpis wyroku nie został doręczony

bezpośrednio powodowi. D.A. udzielił 25 października 2018 r. pełnomocnictwa adw. T.K. do reprezentowania go w sprawie o przywrócenie do pracy (sygn. akt V P [...]) „przed sądami wszystkich instancji” (k. 177). Mimo udzielenia pełnomocnictwa zawodowemu pełnomocnikowi, powód osobiście sporządził apelację od wyroku Sądu Rejonowego w B. z 8 listopada 2018 r. (k. 222 – 228).

Pismem z 10 maja 2019 r. powód wystąpił z wnioskiem o ustanowienie adwokata do sporządzenia w jego imieniu skargi kasacyjnej (k. 295). Postanowieniem z 17 maja 2019 r. Sąd Rejonowy w B. oddalił wniosek powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (k. 315). Odpis postanowienia został doręczony powodowi 3 lipca 2019 r. (k. 319).

Powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika adw. M.K. wniósł 30 sierpnia 2019 r. skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w B. z 7 lutego 2019 r., VI Pa [...] (k. 331 – 334).

Sąd Okręgowy w B., postanowieniem z 12 września 2019 r., odrzucił skargę kasacyjną powoda na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., ponieważ została ona złożona z przekroczeniem ustawowego terminu (k. 342 – 343).

Sąd drugiej instancji zauważył, że powód nie wypowiedział adw. T.K. pełnomocnictwa, w związku z tym Sąd Okręgowy doręczył odpis wyroku z uzasadnieniem temu pełnomocnikowi (art. 94 § 1 i art. 133 § 3 k.p.c.) i od 13 marca 2019 r. rozpoczął bieg dwumiesięczny termin do wniesienia skargi kasacyjnej. Skarga została złożona 30 sierpnia 2019 r., a więc po upływie ustawowego terminu z art. 398⁵ § 1 k.p.c.

Powód wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w B. z 12 września 2019 r., zaskarżając orzeczenie w całości i stawiając zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w wyniku przyjęcia, że powód miał pełnomocnika umocowanego do wniesienia skargi kasacyjnej w chwili składania wniosku o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu, w sytuacji gdy pełnomocnictwo „zostało wcześniej wypowiedziane” i powód nie miał pełnomocnika umocowanego do złożenia skargi kasacyjnej. Składający zażalenie wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Składający zażalenie przedłożył pismo z oświadczeniem adw. T.K. z 7 października 2019 r., w celu wykazania, że powód nie miał pełnomocnika do

złożenia skargi kasacyjnej w chwili, gdy składał wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Z uwagi na nieuwzględnienie tego wniosku, termin do wniesienia skargi kasacyjnej rozpoczął dla powoda bieg na nowo – zgodnie z art. 124 § 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione i z tej przyczyny zostało uwzględnione.

Powód ustanowił przed Sądem Rejonowym pełnomocnika w osobie adw. T.K. do reprezentowania go „przed sądami wszystkich instancji”, co obejmowało postępowanie przed sądami pierwszej i drugiej instancji, nie obejmowało natomiast postępowania przed Sądem Najwyższym, który nie jest sądem kolejnej instancji (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2008 r. – zasady prawnej, III CZP 142/07, OSNC 2008 nr 11, poz. 122). Doręczenie temu pełnomocnikowi odpisu wyroku Sądu drugiej instancji z uzasadnieniem można uznać za prawidłowe (art. 133 § 3 k.p.c.), ponieważ była to czynność podjęta jeszcze przed Sądem Okręgowym, jednak pełnomocnik ten nie mógł już wnieść skargi kasacyjnej, która rozpoczyna postępowanie kasacyjne, ponieważ nie był do tego umocowany.

Odpis wyroku Sądu drugiej instancji z uzasadnieniem został doręczony skutecznie pełnomocnikowi powoda 13 marca 2019 r. (k. 284) i od tego dnia rozpoczął bieg dwumiesięczny termin na wniesienie skargi kasacyjnej (art. 398⁵ § 1 k.p.c.). Nie upłynął on jednak – wbrew pogładowi Sądu Okręgowego – 13 maja 2019 r., ponieważ przed jego upływem, a mianowicie 10 maja 2019 r. – powód wystąpił z wnioskiem o ustanowienie dla niego adwokata (z urzędu) do sporządzenia w jego imieniu skargi kasacyjnej. Wniosek ten przerwał bieg terminu do wniesienia skargi kasacyjnej (k. 295). Po oddaleniu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (postanowieniem z 17 maja 2019 r. – k. 315) i doręczeniu powodowi odpisu postanowienia w tym przedmiocie (co nastąpiło skutecznie 3 lipca 2019 r. – k. 319) dwumiesięczny termin na wniesienie skargi kasacyjnej zaczął biec na nowo i miał upłynąć dopiero 3 września 2019 r. Skarga kasacyjna wniesiona

przez pełnomocnika powoda 30 sierpnia 2019 r. (k. 331) został wniesiona w terminie.

Słusznie w związku z tym zarzuca powód w zażaleniu, że zaskarżone postanowienie zostało wydane z naruszeniem art. 124 § 4 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, w razie oddalenia wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, zgłoszonego w przypadkach, o których mowa w § 2 lub § 3 (czyli m.in. wniosku zgłoszonego przed upływem terminu do wniesienia skargi kasacyjnej), termin do wniesienia środka zaskarżenia (czyli m.in. skargi kasacyjnej) biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia (oddalającego wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu), a jeżeli postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym – od dnia jego ogłoszenia (por. również postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2013 r., II PZ 26/13, LEX nr 1400153). Ponieważ odpis postanowienia oddalającego wniosek o ustanowienie dla powoda pełnomocnika z urzędu w postępowaniu kasacyjnym został doręczony powodowi 3 lipca 2019 r., dwumiesięczny termin do wniesienia skargi kasacyjnej rozpoczął bieg tego właśnie dnia a skarga kasacyjna została wniesiona w terminie.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁶ k.p.c., co oznacza, że skardze kasacyjnej wniesionej w imieniu powoda może być nadany dalszy bieg.